

BISHOP SCOTT BOYS' SCHOOL

C - Curriculum

D - Development &

L - Learning

O - Objectives

9

SANSKRIT

BISHOP SCOTT BOYS' SCHOOL

STUDENT CURRICULUM MANUAL

Subject : SANSKRIT

Class : 9

Academic Plan : 2025 -26

Month	Course Descriptions	Learning Outcome	Activity	No. Of Periods	Portion for PT & TERM Assessment
April	पाठ्यपुस्तकम् – शेमुषी प्रथमो भागः द्वितीयः पाठः – स्वर्ण काकः	<ul style="list-style-type: none"> ईमानदारी लोभम् न करणीयम् कर्तव्यम्	कक्षायाम् कथावाचनम्	10	पी. टी.–1 पाठ्य पुस्तक – प्रथमः पाठः– भारतीयसन्तगीतिः द्वितीयः पाठः– स्वर्ण काकः व्याकरण– कारक–उपपद विभक्तयः
	व्याकरणम्– सन्धिः– स्वरः शब्दरूपम्– अकारान्तः, आकारान्तः धातुरूपम्– कृ , स्था चित्रवर्णनम् अपठित अवबोधनम्	<ul style="list-style-type: none"> शुद्ध उच्चारणम् वर्णस्य ज्ञानम् शब्दज्ञानम्		10	द्वितीया सन्धिः– स्वरः संख्याः शब्दरूप– अकारान्त, आकारान्त , इकारान्त, उकारान्त , तत् , इदम् (तीनों लिंगों में) धातुरूप– कृ , दा , हन् (पाँचों लकार) रचनात्मकम् अपठितावबोधनम् अनुवाद, चित्रवर्णनम्,

					पत्रलेखनम्
Month	Course Descriptions	Learning Outcome	Activity	No. Of Periods	Portion for PT & TERM Assessment
May	प्रथमः पाठः— भारतीवसन्तगीतिः	<ul style="list-style-type: none"> • ऋतूनाम् ज्ञानम् • विद्यायाः महत्त्वम् • स्वदेशप्रेम 	वसन्त ऋतोः परिचर्चायाः आयोजनम्	6	
	व्याकरणम्— सन्धिः— व्यंजनम् संख्याः— 1–100 शब्दरूपम्— उकारान्तः, ऋकारान्तः धातुरूपम्— दा , हन् पत्रम् –औपचारिकम् , अनौपचारिकम् अनुच्छेदलेखनम् अपठित अवबोधनम्	<ul style="list-style-type: none"> • शुद्ध उच्चारणम् • वर्णस्य ज्ञानम् • शब्दज्ञानम् 		8	
June	तृतीयः पाठः— गोदोहनम्	<ul style="list-style-type: none"> • समयस्य सदुपयोगं कुर्यात् • तीर्थस्थलस्य ज्ञानम् 	समयस्य महत्त्वम् विषये वाचनम्	5	®
	व्याकरणम्— सन्धिः— विसर्ग सन्धिः	<ul style="list-style-type: none"> • शुद्ध उच्चारणम् • वर्णस्य ज्ञानम् • शब्दज्ञानम् 		6	
	कारक—उपपदविभक्तयः द्वितीया शब्दरूपम्—	<ul style="list-style-type: none"> • अनुवादहेतोः कारकस्य ज्ञानम् आवश्यकम् 		6	

	इकारान्तः, ईकारान्तः अपठित अवबोधनम्				
Month	Course Descriptions	Learning Outcome	Activity	No. Of Periods	Portion for PT & TERM Assessment
July	पंचमः पाठः— सूक्तिमौक्तिकम्	<ul style="list-style-type: none"> जीवने सूक्तेः महत्त्वम् मित्रता कर्तव्यनिष्ठा 	सूक्तिलेखनम्	10	
	व्याकरणम्— उपसर्गाः प्रत्ययाः— क्त्वा , ल्यप् , तुमुन् अनुवादः शब्दरूपम्— सर्वनाम अपठित अवबोधनम्	<ul style="list-style-type: none"> शुद्ध उच्चारणम् वर्णस्य ज्ञानम् शब्दज्ञानम् 		16	
August	षष्ठः पाठः— भ्रान्तो बालः	<ul style="list-style-type: none"> परिश्रमेण कार्यं सिध्यति समयस्य सदुपयोगः मित्रता 	परिश्रमस्य महत्त्वम् विषये वाचनम् लेखनम् च	10	टर्म—1 पाठ्य पुस्तक — प्रथमः पाठः— भारतीयसन्तगीतिः द्वितीयः पाठः— स्वर्ण काकः तृतीयः पाठः— गोदोहनम् पंचमः पाठः— सूक्तिमौक्तिकम् षष्ठः पाठः— भ्रान्तो बालः व्याकरण— कारक— उपपद विभक्तयः द्वितीया , तृतीया , चतुर्थी
	व्याकरणम्— कारक—उपपदविभक्तयः तृतीया, चतुर्थी	<ul style="list-style-type: none"> अनुवादहेतोः कारकस्य ज्ञानम् आवश्यकम् 			
	अव्ययानि शब्दरूपम्— प्रत्यय युक्तः धातुरूपम्— गम् , पठ् , हस् आदि पत्रम् — औपचारिकम्	<ul style="list-style-type: none"> शब्दज्ञानम् 		12	

	, अनौपचारिकम् अनुच्छेदलेखनम् , चित्रवर्णनम् अपठित अवबोधनम्	• लेखन कौशलम्			सन्धि:— स्वरः , व्यंजनम् , विसर्ग , संख्याः प्रत्यया:— क्त्वा , ल्यप् , तुमुन् शब्दरूप— अकारान्तः , ऋकारान्तः , इकारान्तः , ईकारान्तः , उकारान्तः, सर्वनाम धातुरूप— कृ , स्था , दा , हन् (पाँचों लकार) रचनात्मकम् अपठितावबोधनम् अनुवाद, चित्रवर्णनम्, पत्रलेखनम् अनुच्छेदलेखनम्
September	पुनरावृत्ति कार्य				
October	नवमः पाठः— सिकतासेतुः	• ज्ञानवर्द्धनम् सदा करणीयम्	ज्ञानवर्द्धनाय हेतुः पंच सूक्तयः लेखनम्	5	®
	व्याकरणम्— कारक—उपपदविभक्तयः पंचमी , षष्ठी , सप्तमी	• अनुवादहेतोः कारकस्य ज्ञानम् आवश्यकम्		9	
	धातुरूपम् — आत्मनेपदी— सेव् , लभ् , वर्ध् अपठित अवबोधनम्				

	अनुच्छेदलेखनम्				
November	दशमः पाठः— जटायोः शौर्यम्	<ul style="list-style-type: none"> • शौर्यम् कदापि न त्यक्तव्यम् • वीरता • साहस 	वीरता विषये कथालेखनम्	10	पी. टी.— 2 पाठ्य पुस्तक — नवमः पाठः— सिकतासेतुः दशमः पाठः— जटायोः शौर्यम्
	व्याकरणम्— प्रत्ययाः— क्त , क्तवतु धातुरूपम्— अस् , पा अनुवादः, चित्रवर्णनम्				व्याकरण— कारक — उपपदविभक्तयः पंचमी , षष्ठी , सप्तमी प्रत्ययाः— क्त , क्तवतु धातुरूपम्— आत्मनेपदी — सेव् , लभ् , वर्ध् (पाँचों लकार) अपठित अवबोधनम् अनुच्छेदलेखनम् अनुवाद, चित्रवर्णनम्
December	एकादशः पाठः — पर्यावरणम्	<ul style="list-style-type: none"> • पर्यावरणस्य विषये ज्ञात्वा तम् प्रति जागरुकाः भविष्यन्ति । 	पर्यावरणस्य विषये परिचर्चा	10	
	द्वादशः पाठः— वाङ्मनः प्राणस्वरूपम्	<ul style="list-style-type: none"> • जलस्य महत्वम् • वायोः महत्वम् • भोजनस्य महत्वम् 			

	व्याकरणम् प्रत्ययाः— शतृ , शानच् अव्ययाः	<ul style="list-style-type: none"> • शुद्ध उच्चारणम् • वर्णस्य ज्ञानम् • शब्दज्ञानम् 		12	
	पत्रम् — (औपचारिकम् , अनौपचारिकम् अनुच्छेदलेखनम् , चित्रवर्णनम् अपठित अवबोधनम्				
January	पाठस्य पुनरावृत्तिः			21	
February	पाठस्य पुनरावृत्तिः				

